

Työeläkelaitoksille

ENSISIJAISUUSAIKA MUUTETTAESSA OSATYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE TÄYDEKSI

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laeiksi eräiden työeläkelainsäädäntöön kuuluvien lakien voimaantulosäännösten 2 momentin kumoamisesta (HE 27/89).

Esitys koskee sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan ensisijaisuusajan soveltamista silloin, kun ennen vuotta 1982 alkanut osatyökyvyttömyyseläke muutetaan täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi.

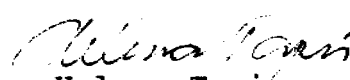
Vuoden 1982 alusta saatettiin päiväraha ensisijaiseksi työeläkkeisiin nähden. Voimaantulosäännösten mukaan ensisijaisuusaikaa ei kuitenkaan sovelleta ennen 1.1.1982 myönnettyyn työkyvyttömyyseläkkeeseen, joka keskeytyksittä jatkuu lain voimaantulon jälkeen. Voimaantulosäännösten johdosta ensisijaisuusaikaa ei siis sovelleta, kun ennen vuotta 1982 alkanut osatyökyvyttömyyseläke muutetaan täydeksi eläkkeeksi.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan päivärahan ensisijaisuusajan soveltamisen yhtenäistämistä siten, että ensisijaisuusaikaa sovellettaisiin myös muutettaessa ennen vuotta 1982 alkanutta osatyökyvyttömyyseläkettä täydeksi. Muutos tapahtuisi kumoamalla edellä mainittujen voimaantulosäännösten 2 momentti.

Lait on ehdotettu tuleviksi voimaan heti sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

ELÄKETURVAKESKUS

Tapio Karsikas

Helena Tapiö

LIITE

Hallituksen esitys 27/89

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi eräiden työeläkelainsäädäntöön kuuluvien lakien voimaantulosäännösten 2 momentin kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Eräiden sosiaalivakuutusetuksien verottamista koskevan uudistuksen yhteydessä muutettiin työntekijäin eläkelakia, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelakia, maatalousyrittäjien eläkelakia ja yrittäjien eläkelakia sekä merimieseläkelakia siten, että näiden lakien mukainen työkyvyttömyyseläke alkaa pääsääntöisesti vasta sen jälkeen kun sairausvakuustain mukainen ensisijaisuusaika

on päättynyt. Lakien voimaantulosäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että näitä lainmuutoksia voitaisiin soveltaa myös muutettaessa ennen mainittujen muutosten voimaantuloa osaeläkkeenä myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä täydeksi eläkkeeksi.

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun eduskunta on ne hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Vuoden 1982 alusta toteutetun eräiden sosiaalivakuutusetuksien verottamista koskevan uudistuksen yhteydessä sairausvakuutuslakia (364/63) muutettiin siten, että sanotun lain mukainen päiväraha saatettiin ensisijaiseksi työeläkkeisiin nähden. Tätä varten sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan suorittamiselle lasketaan ensisijaisuusaika, joka yleensä käsittää 150 ensimmäistä päivärahan suorituspäivää sekä tämän jälkeisen ajan viidennen seuraavan täyden kalenterikuukauden loppuun. Samassa yhteydessä muutettiin työntekijäin eläkelain ja muiden yksityisen sektorin työeläkelakien eläkkeen alkamista koskevia säännöksiä siten, että työkyvyttömyyseläkettä suoritetaan pääsääntöisesti vasta sen jälkeen kun päivärahan ensisijaisuusaika on päättynyt, sekä lisättiin lakeihin uudet säännökset työkyvyttömyyseläkkeen takautuvasta maksamisesta

niissä tapauksissa, joissa samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuksen päivärahaa. Näiden lakien — työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 ja 4 §:n, maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:n ja yrittäjien eläkelain 17 §:n sekä merimieseläkelain muuttamisesta annettujen lakien (472—476/81) — voimaantulosäännösten mukaan muutoksia ei kuitenkaan sovelleta ennen lakien voimaantuloa 1 päivää tammikuuta 1982 myönnettyyn työkyvyttömyyseläkkeeseen, joka keskeytyksettä jatkuu lain voimaantulon jälkeen.

Voimaantulosäännöksistä seuraa, ettei säännöksiä eläkkeen alkamisesta päivärahan ensisijaisuusajan jälkeen sovelleta niihin tapauksiin, joissa ennen vuotta 1982 alkanut osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke muutetaan täydeksi eläkkeeksi. Tällöin osaeläke muutetaan täydeksi eläkkeeksi ensisijaisuusajan päätymistä odottamatta työkyvyn muuttumista seuraavan kuukauden alusta. Tämä merkitsee

sitä, että ennen sanottua ajankohtaa alkaneisiin osaeläkkeisiin joudutaan soveltamaan erilaista eläkkeen ja päivärahan yhteensovittamismenettelyä ja tietoliikennettä kuin lain voimaantulon jälkeen myönnettyihin osaeläkkeisiin. Tämän seurauksena on esiintynyt epäselvyyttä täyden työkyvyttömyyseläkkeen ja osaeläkkeen erotuksen maksamisessa silloin, kun täysi eläke tulee myönnettäväksi samalta ajalta, jolta on maksettu sairausvakuutuksen päivärahaa. Takautuvan eläkkeen osan suorittamista sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin eläke vastaa samalta ajalta suoritettua päivärahaa ei ole päivärahan ensisijaisuutta koskevien säännösten perusteella katsottu mahdolliseksi.

Nykyinen osaeläkkeen alkamisajankohtaan perustuva erilainen menettely sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa ja täyttä työkyvyttömyyseläkettä yhteensovitettaessa ei enää ole perusteltu. Sen vuoksi ehdotetaan työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain samoin kuin lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 ja 4 §:n, maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:n, yrittäjien eläkelain 17 §:n ja merimieseläkelain muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännösten 2 momentit kumottaviksi. Tällöin säännöksiä eläkkeen alkamisesta ensisijaisuusajan jälkeen sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa myönnetyn osa-

eläkkeen muuttuessa tädeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi. Ehdotettu muutos merkitsisi eläkkeen ja päivärahan yhteensovitusmenettelyn yhtenäistämistä eikä sillä ole merkitystä eläkkeensaajan kannalta.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole valtiontaloudellista merkitystä.

Ennen vuotta 1982 osaeläkkeenä myönnettyjä työkyvyttömyyseläkkeitä on maksussa noin 4 000. Näistä noin kymmenen prosenttia muutuu vuosittain tädeksi eläkkeeksi. Ehdotettu eläkkeen ja päivärahan yhteensovitusmenettelyn yhtenäistäminen merkitsisi vähäistä säästöä lähinnä työeläkejärjestelmän hallintokuluihin.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan heti sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan työntekijäin eläkelain muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (472/81) voimaantulosäännöksen 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 _____.

2.

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 ja 4 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Täten kumotaan lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 ja 4 §:n muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (473/81) voimaantulosäännöksen 2 momentti.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

3.

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Täten kumotaan maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:n muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (474/81) voimaantulosäännöksen 2 momentti.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

4.

Laki

yrittäjien eläkelain 17 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Täten kumotaan yrittäjien eläkelain 17 §:n muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (475/81) voimaantulosäännöksen 2 momentti.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

4

5.

L a k i

merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Täten kumotaan merimieseläkelain muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (476/81) voimaantulosäännöksen 2 momentti.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 19 _____ .

Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 1989

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri